

ISTRAŽIVANJE O POTREBAMA MLADIH NA NOVOM BEOGRADU, 2005

LAVINA

ISTRAŽIVANJE O POTREBAMA MLADIH NA NOVOM BEOGRADU, 2005

Priredili:

Suzana Krstić i Srđan Mitrović
(Grupa "Hajde da...", Beograd)
Igor Kolosov i Kristina Kočiš
("Centar za mlade Lavina", Beograd)

Izvor:

U pisanju korišćen izveštaj Grupe "Lavina", sa projekta
"Mladi u akciji!", 2005

Tehnička obrada i dizajn:

Srđan Mitrović

Izdavač:

"Centar za mlade - Lavina", Beograd

Štampanje ove brošure je omogućio
Balkan Trust for Democracy

**ISTRAŽIVANJE O POTREBAMA MLADIH NA
NOVOM BEOGRADU, 2005**

Beograd, 2006

O projektu "MLADI U AKCIJI!"

Istraživanje o potrebama mladih na Novom Beogradu urađeno je 2005. godine, u sklopu projekta «Mladi u akciji!», koji je podržan od strane Grupe "Hajde da..." i Balkan Trust for Democracy. Istraživanje je sproveda neformalna omladinska grupa "Lavina", koju čini 18 mladih ljudi između 16 i 26 godina, okupljenih u nameri da unaprede sopstveni položaj, naprave pozitivne promene i poboljšaju kvalitet života mladih ljudi na Opštini Novi Beograd.

Problem

Kao Opština sa velikim brojem stanovnika (236 898), od kojih znatan deo čini mlada populacija, Opština Novi Beograd je suočena sa mnogim izazovima koji utiču na kvalitet života mladih. Do sada nisu postojali objektivni podaci o potrebama i prioritetima mladih, te ni zaposleni u lokalnoj samoupravi, ni šira javnost nisu bili dovoljno informisani, niti su mogli definisati prioritete za njihovo rešavanje. Ovo istraživanje predstavlja pokušaj da se sazna šta je to što mlade muči. Smatrali smo da je najbolji način za to direktno ih pitati.

Sažetak

U svom prvom delu, tekst nudi pregled metodologije, dok u nastavku možete pročitati koje su ključne potrebe mladih sa Novog Beograda identifikovane istraživanjem. Na samom kraju, možete pronaći rezime sa listom preporuka.

METODOLOGIJA ISTRAŽIVANJA

Upitnik

Upitnik je konstruisan uz mentorsku pomoć profesora urbane sociologije, Sretena Vujevića, kao i asistentkinje sa predmeta socijalna psihologija, Iris Žeželj, sa Filozofskog fakulteta u Beogradu. Upitnik sadrži oko 70 pitanja (66 su tvrdnje ocenjivane petostepenom skalom zadovoljstva), čiji je cilj da utvrde kod mladih stepen zadovoljstva životom na Novom Beogradu. Zadovoljstvo se ispituje kroz sledeće kategorije:

- neposredna okolina u kojoj ispitanik živi (društveno-kulturna, fizička sredina, ekologija)
- psihološke kategorije (komunikativnost, frustraciona tolerancija)
- ostale kategorije (spremnost na angažovanje u rešavanju problema, informisanost o problemima zavisnosti, opažanje sopstvene materijalne situacije)

Sam upitnik možete naći u elektronskoj formi na sajtu grupe Lavina: www.grupalavina.org.yu.

Prikupljanje podataka i uzorak

Prikupljanje podataka je obavljeno u 6 novobeogradskih srednjih škola (Grafička, IX Gimnazija, X Gimnazija, Politehnička akademija (srednja tehnička), Politehnička akademija (srednja turistička), Tehnička škola «Novi Beograd») i to ispitivanjem po jednog odeljenja iz svake od četiri godine. Anketiranje je trajalo pet uzastopnih radnih dana u prepodnevnom i popodnevnom školskim smenama.

Ciljna grupa ovog istraživanja su mladi od 15-19 godina koji pohađaju srednju školu na Novom Beogradu. Upitnike je popunilo 802 mladih i to 415 devojaka i 387 mladića.

REZULTATI ISTRAŽIVANJA

Dobijeni podaci

Statističkom obradom podataka dobijeni su rezultati koji nam govore o sledećem.

Što se tiče **fizičke i društveno kulturne sredine**, utvrđeno je da postoji određen procenat mladih koji su nezadovoljni mestima za razonodu i rekreaciju, kao i sadržajima koje kulturni život nudi. Veliki je procenat (54.7) onih koji misle da su Novom Beogradu potrebni bioskop i pozorište (obzirom da postoji samo jedan bioskop i nijedno pozorište). Takođe, mnogo njih je nezadovoljno brojem mesta za izlaske i razonodu. Interesantan je podatak da se čak 70.9% mladih slaže da u kraju u kome žive ne nedostaju igraonice i kladionice. Kao veliki problem većina mladih navodi noćni prevoz, odnosno otežanu mogućnost da se iz grada vrate kući (čak 54.4%) Zadovoljstvo ekološkom situacijom (uređenost i čistoća kraja u kome žive) je takođe na niskom nivou i tu se pokazuje značajna razlika između mladića i devojaka, tj. zaključak je da su devojke manje zadovoljne.

Uprkos navedenim podacima, mladi su generalno zadovoljni životom na Novom Beogradu i veći broj njih se ne bi selio sa Novog Beograda. Čak 65.4% ispitanih navodi da sa društvom provode najveći deo vremena u kraju u kome žive i da im prija da stanuju na Novom Beogradu (59.5%)

Možda je zanimljivo pomenuti da su mladići u većoj meri nego devojke zadovoljni životom na Novom Beogradu.

Obradom **psiholoških varijabli (komunikativnost i frustraciona tolerancija)** dobijeni su zanimljivi podaci.

Tako, vidimo da većina mladih, najšire posmatrano, ima sa kim da podeli svoje probleme kao i da dobije razumevanje od svojih najbližih. Međutim, iako manji procenat nema istu privilegiju, taj broj je alarmantan (26.1%). Svaki četvrti učenik navodi da nema priliku da porazgovara sa nekim o stvarima koje smatra bitnim u svom životu, a svaki treći procenjuje da ne nailazi na razumevanje kod svojih roditelja (čak 36.8%).

Podaci pokazuju da polovina ispitanika zna šta će kada završi školu i šta će da studira, dok svaki četvrti učenik ne zna.

I ovde je značajna razlika između devojaka i mladića (čak 55.18% devojaka ima jasnu ideju o nastavku školovanja).

Kada je reč o **problemima zavisnosti**, može se reći da je situacija zabrinjavajuća.

20.8% mladih navodi da bi iz radoznalosti probalo neku vrstu droge, a čak 27.3% je to već učinilo. Ukrštajući različite kategorije (pol, socioekonomski status), zaključili smo da veći problem sa zavisnošću imaju mladići, kao i oni učenici koji uopšte nemaju džeparac ili oni čiji džeparac prelazi 200 dinara. Najmanje problema imaju oni čiji je džeparac niži od 80 dinara dnevno.

Ako govorimo o uzrastu i školskom uspehu, može se reći da se problem češće javlja kod učenika starijih razreda. Najmanji problem sa drogom imaju prvaci, drugi razredi imaju nešto veći problem od prvih, ali za razliku od trećeg i četvrtog, ti problemi su mnogo manji. Velika je razlika između II i III razreda. III razredi imaju najviše problema a u IV imamo blago opadanje.

Značajne su razlike i po školskom uspehu. Najviše problema imaju nedovoljni učenici, zatim dobri, dovoljni, vrlo dobri pa odlični (razlika između nedovoljnih i ostalih je prilično velika).

Mladi svoju **materijalnu situaciju** procenjuju kao zadovoljavajuću. U prilog tome govore i sledeći rezultati. Veliki procenat (83.8%) mladih ima pristup računaru kad god poželi, a 84.2% njih navodi da u toku godine ima priliku da otputuje van zemlje bar jednom. Takođe, čak 64.1% navodi da uspevaju da se dobro provedu i bez novca. Ipak, 25.8% na isto pitanje odgovara da često ne može da izađe sa društvom, zato što nema novca.

Kada se uzme u obzir **spremnost na angažovanje u rešavanju problema**, možemo zaključiti da postoji raskorak između želje da se nešto promeni i konkretnih aktivnosti koje mladi preuzimaju. Veliki broj mladih (čak 65.9%) se slaže da bi bilo dobro da na Novom Beogradu postoji neka vrsta Omladinskog centra koji bi se bavio problemima mladih ili bar da škola organizuje radionice gde bi se pričalo o aktuelnim problemima (52%). Nasuprot tome, samo 17.4% ispitanih, učestvovalo je u aktivnostima neke organizacije koja se bavi radom sa mladima (npr. đачki parlament, neformalne grupe, podmlaci političkih stranaka, nevladine organizacije...), a tek 31% njih bi volelo da se aktivno uključi u rešavanje problema. 33.3% je pokušalo da u svojoj okolini promeni nešto što im smeta.

Upitani da između **14 mogućih problema** sa kojima se mladi susreću, izaberu pet koji su po njima trenutno najaktuelniji i rangiraju ih, mladi su, u najvećem broju, odgovorili na sledeći način:

1. loš noćni prevoz
2. problemi vezani za bolesti zavisnosti (droga, alkohol...)
3. mali broj mesta za izlaske
4. nečistoća kraja u kome žive
5. mala količina novca kojom raspolažu
6. loši odnosi u porodici.

PREPORUKE

Moglo bi se reći, kada pogledamo dobijene rezultate, da tu ima mnogo korisnih informacija. Ipak, to će biti samo još jedna hrpa procenata, ukoliko ih ne iskoristimo i pokrenemo se ka rešavanju problema koje su mladi novobeograđani uočili kao najveće za njih same.

Dakle, da rezimiramo...

Ono što mladi navode kao evidentan problem je nedostatak mesta za razonodu i rekreaciju, kao i siromaštvo kulturnih sadržaja (manjak ili potpuno odsustvo mesta za izlaske, bioskopa i pozorišta).

Veliki problem sa noćnim prevozom je takođe visoko rangiran (ocenjen kao problem broj jedan), što ukazuje na njegovu važnost za ovu populaciju.

Pored toga, alarmantan je broj mladih koji je probao ili konzumira neku vrstu droge i taj problem nikako ne bi trebalo zanemariti. Naprotiv, ovo može poslužiti kao neka vrsta poziva odraslima da se pridruže mladima u rešavanju ovog ne tako jednostavnog problema. Za početak, to može biti bar pojačano informisanje o bolestima zavisnosti (veći broj učenika je navodio da bi voleo da se u školi organizuju radionice koje bi se bavile aktuelnim problemima). Takođe, ne treba zaboraviti podatke o nedovoljnom poverenju mladih da će naići na razumevanje od strane porodice ili odraslih iz okruženja.

Pored svega navedenog, ono što najviše zabrinjava je snižena motivacija mladih da nešto promene u svojoj okolini. Ako dobro pogledamo dobijene podatke, evidentno je da mladi žele promenu, ali ne i da u tome aktivno daju svoj doprinos (najveći deo njih). To može biti posledica nedovoljne informisanosti ili nedostatka podrške odraslih.

Ovo istraživanje može poslužiti kao dobar podsticaj za mlade ljude koji žele da nešto promene i spremni su da se aktiviraju, kao i za starije koji žele da ulepšaju i olakšaju mladost svojoj ili nečijoj deci (roditelji, nastavnici, predstavnici lokalnih vlasti...).

Ukoliko svako od nas načini bar mali korak u tom pravcu, sledeće istraživanje će dati potpuno drugačije rezultate.

O PROJEKTU "MLADI U AKCIJI!"

Program "Mladi u akciji!" je 2005. godine pokrenula Grupa „Hajde da..." iz Beograda, u saradnji sa Forum-om civilne akcije (Forca) iz Požege. Projekat teži da omogući mladima da saznaju kako mogu aktivno da učestvuju u životu svog mesta, da ostvare saradnju sa lokalnim vlastima, institucijama i nevladinim organizacijama, kao i da osmišljavaju i sprovedu akcije za poboljšanje položaja mladih u svom okruženju. Na ovaj način, projekat je podržao mlade u njihovim nastojanjima da daju doprinos razvoju gradova u kojima žive i tako kreiraju društvo u kome se prepoznaje i podržava aktivizam, inicijativa, saradnja, uključenost u život zajednice i kreativnost mladih.

U projekat je bilo uključeno 36 mladih, od 17-25 godina, iz Požege i sa Novog Beograda. Većina mladih je i pre uključivanja u projekat imala određeni nivo predznanja, stečen kroz aktivnosti u podmlacima političkih partija, NVO-ima i đačkim parlamentima. Koncept i metodologiju programa „Mladi u akciji!" percipiramo kao uspešan model rada na pitanjima participacije mladih u društvu. Više o osnovama i rezultatima projekta možete naći na web strani: www.hajdeda.org.yu/mladi.

O Grupi "Hajde da..."

Grupa "Hajde da..." započela je sa radom aprila 1999., kao inicijativa grupe studenata psihologije sa ciljem da svoja profesionalna znanja iskoristi u rešavanju društvenih problema. Grupa je formalno registrovana kao NVO u novembru iste godine. Tokom prvih sedam godina rada, Grupa "Hajde da..." je postigla značajne rezultate u oblasti neformalnog obrazovanja, mirovnog obrazovanja i rada sa mladima. Uspeli smo da ostvarimo većinu ciljeva postavljenih na početku našeg rada. Ipak, postoji još mnogo stvari koje treba uraditi da bi ostvarili našu **VIZIJU** - "Društvo koje uvažava ljudsko dostojanstvo i podržava razvoj slobodnog/e, odogovornog/e i aktivnog pojedinca/ke.

Više o nama i našim programima možete naći na web adresi: www.hajdeda.org.yu

O grupi "Lavina"

"Lavina" se kao neformalna grupa mladih okupila u okviru

projekta "Mladi u akciji" Grupe "Hajde da...". Sproveli smo akciju istraživanja potreba mladih na Opštini Novi Beograd i obavestili širu javnost o dobijenim rezultatima.

"Lavinu" čine mladi ljudi između 18 i 26 godina, okupljeni u nameri da urade nešto za mlade, naprave neku promenu i poboljšaju kvalitet života mladih. U februaru 2006. godine grupa "Lavina" je i zvanično registrovana kao Centar za mlade "Lavina".

Prezentacija na kojoj možete da se informišete o našem radu: www.grupalavina.org.

B | T | D The Balkan Trust for Democracy
A PROJECT OF THE GERMAN MARSHALL FUND